YHDESSÄ YRITTÄMÄÄN!

Pienyritykset voivat hankkia yritystoimintaansa hyödyttäviä palveluita omalta osuuskunnaltaan ja näin saada vaikutuskanavan omiin palveluihinsa.

EU:n tutkimus *"Study on the Impact of Co-operative Groups on the Competitiveness of their Craft and Small Enterprise Members"* (by London Economics, 2008)

Johdanto

Kansainväliset organisaatiot kuten Euroopan Komissio, YK ja ILO ovat korostaneet osuustoiminnallisen yrittäjyyden merkitystä työllisyyden edistäjänä sekä resurssien kanavoijana erityisesti alueellisesti. Osuuskunnat tarjoavat vaihtoehtoisen tavan organisoida yritystoimintaa, joka samalla edistää sosiaalista koheesiota ja työllisyyttä yhteiskuntaa hyödyttävällä tavalla. Osuuskunnat toimivat tehokkaina institutionaalisina rakenteina, joista löytyy solidaarisuutta, monipuolista taloudellista toimintaa sekä sosiaalista verkostoitumista.

Poliittiset päätöksentekijät ovat yhä kiinnostuneempia vaihtoehtoisista tavoista tukea pk-yritysten ja ammatinharjoittajien toimintaa Lissabonin agendan mukaisesti. Osuuskunta, joka on paikallisesti omistettu ja jonka tuotto jaetaan jäsenille, muodostaa monen mielestä ideaalirakenteen organisoida yhteistyötä sellaistenkin toimijoiden välille, jotka perinteisesti ovat kilpailleet toistensa kanssa.

Viimeisimpien tilastojen mukaan Euroopassa on 256 000 osuuskuntaa, joissa on yhteensä 160 miljoonaa jäsentä. Näissä osuuskunnissa on Euroopan laajuisesti yli 5,4 miljoonaa työpaikkaa.

Osuuskuntien jäsenilleen tarjoamat palvelut

Tässä tutkimuksessa keskityttiin nimenomaan sellaisiin osuuskuntiin, joiden jäsenenä on yrityksiä tai ammatinharjoittajia ja tutkittiin näiden osuuskuntien vaikutuksia jäsentensä liiketoiminnan menestymiseen. Pienyritysjäsenilleen palveluja tarjoavia osuuskuntia tutkittiin eri Euroopan maissa – myös Suomessa, josta tutkimuksessa mukana oli 152 osuuskuntaa. Tutkimuksen mukaan Suomessa on väestöön suhteutettuna eniten yrityspalveluita tuottavia osuuskuntia Euroopassa.

Tutkimuksen mukaan osuuskunnat tarjoavat jäsenilleen monipuolisia palveluja. Näitä ovat:

- kirjanpitopalvelut
- keskitetty tavaroiden hankinta/ostot
- myyntipalvelut
- markkinointi
- sidosryhmäsuhteiden hoitaminen
- rahoitus
- koulutus
- liiketoiminnan neuvonta ja konsultointi
- alihankintapalvelut

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa EU:lta
2007–2013

Yrittäjyys työvoiman käyttötapana ja työmarkkinoiden moottorina -ohjelma
– Yhdessä yrittämään -hanke

Tampereen seudun
osuustoimintakeskus
Hämeenkatu 17 A 17
33200 Tampere
www.yhteistoiminta.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö
Työllisyys- ja yrittäjyysosasto
PL 32
00023 Valtioneuvosto

Tutkimuksen mukaan Suomessa 57% yrityspalveluita tarjoavista osuuskunnista tarjosi jäsenilleen kirjanpitopalveluita, 49% markkinointipalveluita ja 30% koulutusta. Lisäksi tarjottiin kaikkia yllä kuvattuja muita palveluita. Tutkimuksen mukaan osuuskunta keskimäärin tarjosi jäsenyrityksilleen vähintäänkin kahta erilaista palvelua.

Palveluiden tarjoamisen tavoitteita tutkittaessa esille nousivat tarve lisätä jäsenyritysten kilpailukykyä ja elinkelpoisuutta sekä tarve torjua sosiaalista syrjäytymistä ja työttömyyttä. Suomalaisessa aineistossa erityisen korkealle nousi tarve turvata yritysten elinkelpoisuutta.

Tutkimuksessa kartoitettiin myös niitä tapoja, joiden avulla osuuskunta tuottaa palveluita jäsenyrityksilleen. Lähes kaikkia palveluita tuotettiin pääsääntöisesti itse. Ulkoistettujen palvelujen osuus oli noin 10% kaikista palveluista, mutta koulutuksen osalta ulkoistaminen on jopa 60%:a. Lisäksi palveluita tuotetaan sähköisesti, tuottamalla julkaisuja sekä järjestämällä säännöllisiä tapaamisia ja tapahtumia.

Syitä tehdä yhteistyötä

Tutkimuksen mukaan seuraavia tavoitteita oli asetettu palveluja tarjoavan osuuskunnan jäsenyydelle jäsenyritysten puolelta:

- liikevaihdon kasvu
- toiminnan pysyvyys
- kustannusten pienentäminen
- luottoluokituksen parantaminen
- tuoton kasvattaminen
- osaamisen kasvattaminen
- kilpailukyvyn lisääminen

Tutkimuksessa ilmeni myös, että puhuttaessa lisäpalveluista, jäsenyritykset kaipaisivat eniten koulutuksellisia palveluita (työryhmät, seminaarit). Muita kaivattuja palveluita olivat mm.:

- johtamiseen liittyvät palvelut
- talouden hoitoon liittyvä tuki, vakuutuspalvelut
- tekninen tuki
- logistiikan ja jakelun palvelut
- yhteismyynti ja markkinointi
- yhteiset julkaisut ja ilmoitukset
- yhteinen messu/näyttelyosallistuminen
- apu työntekijöiden rekrytointiin
- pankkipalvelut
- lainojen takaaminen
- yhteinen toimintatila/studio.

Yrityspalveluita tarjoavan osuuskunnan vaikutus jäsenyritysten taloudelliseen toimintaan

Tutkimuksen mukaan yrityspalveluosuuskunnan jäsenyritysten liiketoiminnan tuotto oli 5,7% korkeampi kuin vastaavalla vertailuryhmällä, jotka eivät kuuluneet osuuskuntaan. Lisäksi Suomi kuului niihin maihin, joissa yrityspalveluosuuskuntien työvoiman kasvu oli suurempaa kuin vertailuyrityksillä. Erityisen paljon osuuskunnan jäsenyys hyödyttää tutkimuksen mukaan mikroyrityksiä. Tämä johtuu siitä, että yrityspalveluita tarjoava osuuskunta tosiasiallisesti todella vähentää jäsenyritystensä toiminnan kustannuksia.

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2007–2013

Yrittäjyys työvoiman käyttötapana ja työmarkkinoiden moottorina -ohjelma
– Yhdessä yrittämään -hanke

Tampereen seudun
osuustoimintakeskus
Hämeenkatu 17 A 17
33200 Tampere
www.yhteistoiminta.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö
Työllisyys- ja yrittäjyysosasto
PL 32
00023 Valtioneuvosto

Tutkimuksen keskeiset politiikka- ja toimenpidesuositukset

1A. Yrittäjyyspolitiikasta vastaavien pitäisi erityisesti pienille yrityksille ja ammatinharjoittajille suunnatussa tiedotusmateriaalissaan korostaa niitä etuja, joita jäsenyys yrityspalveluja tarjoavassa osuuskunnassa voi antaa.

1B. Yrittäjyyspolitiikasta vastaavien pitäisi rohkaista osuustoimintasektoria ja varsinkin pienyrityksille palveluja tarjoavia osuuskuntia levittämään sanaa yrityspalveluosuuskunnan jäsenyyden eduista.

2. Yrittäjyyspolitiikasta vastaavien pitäisi sekä EU:n että paikallistasolla tukea ja rohkaista pienyrityksille yrityspalveluja tarjoavien osuuskuntien syntymistä sinne, missä niiden palveluja ei vielä ole saatavissa. Myös tällaisten osuuskuntien alkurahoitus sopii tukitoimenpiteeksi.

3. Pienyrityksille palveluja tarjoavien osuuskuntien pitää pyrkiä mahdollisimman korkeatasoiseen palveluun, mitä edesauttaa kansallisten ja eurooppalaisten yhteistoimintaverkostojen ja niissä syntyvien laatustandardien kehittyminen.

4. On tärkeää edistää pienyrityksille palveluja tarjoavien osuuskuntien kehittymistä jäsenyritystensä kasvua ja laajentumista tukeviksi yrityspalveluorganisaatioiksi.

5. Yrittäjyyspolitiikasta vastaavien pitää yhdessä yrityspalveluja tarjoavien osuuskuntien kanssa selvittää, miten

    a. Miten osuuskunnat voivat lisätä koulutus- ja kehittämispalvelutarjontaansa jäsenyritysten kompetenssin ylläpitämiseksi.
    b. Rohkaistaan yrityspalveluja tarjoavia osuuskuntia kehittymään vaihtoehtoiseksi yritysten koulutus- ja kehittämispalvelujen jakelutieksi myös julkisesti rahoitettujen palvelujen osalta.

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2007–2013

Yrittäjyys työvoiman käyttötapana ja työmarkkinoiden moottorina -ohjelma
– Yhdessä yrittämään -hanke

Tampereen seudun
osuustoimintakeskus
Hämeenkatu 17 A 17
33200 Tampere
www.yhteistoiminta.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö
Työllisyys- ja yrittäjyysosasto
PL 32
00023 Valtioneuvosto